

AMERIŠKA DOMOVINA

AMERICAN IN SPIRIT FOREIGN
IN LANGUAGE ONLY

AMERICAN HOME

SLOVENIAN MORNING
DAILY NEWSPAPER

NO. 206

CLEVELAND, OHIO, MONDAY MORNING, AUGUST 31ST, 1936.

LETO XXXIX. — VOL. XXXIX.

Javni apel na Mr. John Mihelicha, da kandidira v 20. kongresnem okraju

Politični položaj v 20. kongresnem okraju v Clevelandu je letos nenavadno zapleten. Grozi se, da ostane radi te zapletenosti tisoče volivcev doma, dasi je letošnje leto najbolj važno glede volitev, ko bo treba priti slehernemu prijatelju predsednika Roosevelta na plan, da ga ponovno izvolimo.

Naj omenimo predvsem, da glasuje v 20. kongresnem okraju do 15,000 Slovencev in bratov Hrvatov, poleg tega je pa še več drugih Slovanov v okraju. Brez naših glasov v 20. okraju ne more biti nihče izvoljen. Kdor dobi naše glasove, ta lahko sigurno računa na zmago.

20. kongresni okraj je bil od pamtikeva demokratičen, to je, zadnjih 50 let, odkar je bil ustanovljen, je bil okraj za stopan po demokraciji, z eno samo izjemo v letu 1920, ko je bil izvoljen republikanec Norton.

Zadnja štiri leta zastopa 20. kongresni okraj laži-demokrat Martin L. Sweeney. Prvotno je bil izvoljen na popolnoma demokratičnem tiketu, in sicer v istem letu kot predsednik Roosevelta, za katerega je z vso navdušenostjo deloval.

Leta 1934, ko je kongresman Sweeney drugi kandidiral, je bil še vedno z Rooseveltom, toda že poznan kot uporniški demokrat, ki je napadal lokalno vodstvo demokratske organizacije. Deloval je pa še vedno z največjo vneto za Roosevelta.

Letos je Martin Sweeney zopet kandidiral kot demokrat pri primarnih volitvah in izjavil za demokrate in za Roosevelta. Toda že par tednov pozneje je obrnil hrbet stranki, ki ga je izvolila, napadel je predsednika Roosevelta, katerega je prejel dvigal v nebesa. Danes nastopa Sweeney z Lem-regem in drugimi politikarji, ki nimajo z demokratsko stranko ničesar skupnega.

Tako je postal v 20. kongresnem okraju neznosen politični položaj. Kandidata sta dva: laži-demokrat Martin L. Sweeney in republikanec Buonpane, ki je laškega rodu. Mi smo prepričani, da naši ljudje ne bodo volili Sweeneya, in enako ne bodo volili republikanca Buonpane.

Naši ljudje so kot en mož za Roosevelta. Sweeney kot Buonpane sta oba zagrizena nasprotnika Roosevelta. Ali naj pošljemo v kongres človeka, ki bo Rooseveltu ves čas metal polena pod noge in skušal uničiti to, kar predsednik stori dobrega?

Edini izhod iz tega neznosnega položaja je, ako dobimo novega kandidata, zanesljivega demokrata, o katerem smo brez vsakega dvoma prepričani, da bo v slučaju izvolitve deloval skupaj z Rooseveltom.

Posvetovali smo se z našimi vplivnimi možmi in mnene vse, da bi bil naš prvi slovenski councilman v Clevelandu, Mr. John Mihelich, varni vodja 23. varde in član eksekutivnega odbora demokratske stranke, prvi slovenski predsedniški delegat na predsedniški konvenciji, ki je odobrila Roosevelta, edini kandidat, ki bi prišel resno v poštev.

Življenje in delovanje Mr. Mihelicha med nami kot tudi v ameriški javnosti je odprta knjiga. Bil je vedno iskreno pošten, lojalen napram vsem, toda predvsem pa lojalen demokrat, ki ni nikdar skakal iz enega tabora v drugega. To izpričuje, da je zanesljiv.

Da je zmožen nam priča njegovo dolgoletno delovanje v mestni zbornici, kjer je bil član najbolj važnih odsekov in so za njegovo mnenje vedno vpraševali najvišji mestni uradniki.

Da je lojalen stranki smo videli vseskozi iz njegovega delovanja, zlasti pa v zadnjih treh letih, ko je neprestano deloval s predsednikom Rooseveltom, in ko so malodušni cepali v stran, je stal Mihelich vedno s predsednikom.

Da je zanesljiv in neprestano pri volji pomagati, o tem pričajo stoteri, katerim je preskrbel delo tekom zadnjih let in si povzročil sam gmotne žrtve, da je pomagal našim ljudem!

To so vzroki, da danes javno apeliramo na Mr. John L. Mihelicha, da prevzame kandidaturu za kongresmana v 20. okraju! Vprašanje je: ali naj ima 15,000 naših volivcev v 20. okraju zastopnika v kongresu, ki bo napadal predsednika Roosevelta za njegova sijajna dela, ali naj pošljemo v kongres človeka, ki bo lojalno sodeloval s predsednikom v vseh ozirih?

Mr. Mihelich ne išče pri tem nobene osebne časti. Urad kongresmana je silno odgovoren in združen z velikimi stroški. Toda je tako važen, da mi ameriški državljani slovenskega in hrvatskega rodu ne moremo trpeti, da bi za prihodnje dve leti bil v uradu človek, ki preganja Roosevelta!

Mr. Mihelich, kot razumemo, ima samo še do petka čas, da se odloči. Petek je zadnji dan za vložitev peticije. Mi iskreno želimo, da bi Mr. Mihelich sledil klicu naroda in se prijavil kot kandidat demokratov za kongresmana v 20. okraju. Tako bomo naredili konec neznosnemu položaju, ki sedaj prevladuje v našem okraju.

Peč katoliških škofov ubitih na Španskem. Mnogo redovnic je bilo križanih. Druhal se reži nesrečnim žrtvam na križih

Rim, 29. avgusta. Glasom poročil, ki so dospela sem iz Španije, je bilo najmanj 5 katoliških škofov dosedaj umorjenih od komunistične druhal v strašnem klanju, ki spremlja civilno vojno.

Ko je bil umorjen škof iz Siguenze je druhal umorila obenem tudi njegovo staro mater in sestro, ki sta se zoperstavljali druhalu. V Rim je došel škof Juan Parello iz mesta Vich, ki pravi, da je komaj pobegnil iz Španije. Pripisati ima beg dejstvu, ker so komunisti smatrali njegovega brata za škofa.

Njegov brat, ki je bil generalni vikar škofije, je bil umorjen, kot tudi služabniki v škofijski hiši.

Glasom poročil iz Madrida so anarhistične ženske v Madridu križale pet redovnic. Ko so bile redovnice pribite na križ, je anarhistična druhal stala okoli križev in se režala redovnicam.

V letu 1936 je bilo proglashenih manj štrajkov

Washington, 29. avgusta. Delavski oddelek vlade naznanja, da je danes kakih 100,000 delavcev v vseh delih dežele na štrajku v deset glavnih industrijah. Obenem pa povdarja delavski oddelek, da štrajkovni položaj ni tako resen kot je bil lansko leto. Letos je bilo do srede avgusta meseca vseh štrajkov 1,173, a lansko leto pa ob istem času 2,073. En sam večji štrajk je, ki povzroča vladi skrb in to je Remington-Rand štrajk v raznih mestih dežele.

Licence za avtomobiliste

S 1. oktobrom stopi v veljavo postava glasom katere mora imeti vsak avtomobilist osebno licenco. Licenca velja 25c in se 15c kot pristojbina. To se tiče lastnikov avtomobilov. Poklicni soferji pa bodo morali plačati 90c za licenco.

Chardon Road

Okrajni komisarij v Geauga county so sklenili, da se razširi Chardon Road na 60 čevljev. Proti tej odločbi so dvignili velik protest bogati Clevelandčani, ki stanujejo v privatnih rezidencah ob tej cesti, češ, da bo razširjenje ceste uničilo privatnost njih bivališč. Toda cesta bo vseeno razširjena.

Ženske in moški

Dr. Herbert Kenendy, pomožni vrhovni zdravnik organizacije Woodmen of the World, se je izjavil, da živijo ženske povprečno štiri leta več kot moški. Dr. Kennedy je govoril na National Fraternal kongresu. Povprečna starost moškega je 59 let, povprečna starost ženske je pa 63 let.

Kupujejo hiše

Real Estate odbor v Clevelandu poroča, da se je razvilo nenavadno živahno zanimanje za nakupovanje stanovanjskih hiš. Vzroka sta dva: ljudje so začeli bolj delati, obenem je pa nastalo pomanjkanje hiš. Tekom preteklega tedna je bilo v Clevelandu prodanih in kupljenih nad 300 hiš.

Iz Kanade

Iz Quebec, Kanada, pozdravlja Mr. in Mrs. Frank V. Opaskar vse svoje prijatelje v Clevelandu.

ki so se zvijale v bolečinah.

V Almedrejela je bilo 38 nacionalistov pribitih na križ ali pa so jih žive sežgali. V Malagi so križali ali ustrelili 73 oseb. V Dalmiletu, v Kataloniji, so komunisti ustrelili 31 redovnikov.

Paris, 29. avgusta. Henry Harris, ameriški državljani, ki je bil zastopnik neke filmske družbe v Španiji, in ki je došel sem, je pripovedoval, da so komunisti v Barceloni napadli ondoto semenišče in postrelili 150 semeniščnikov kot pse. Bili so to sami mladi ljudje, ki so študirali za duhovne.

"Mesto Barcelona," je pripovedoval Harris, "je v oblasti mladih, do zob oboroženih moških in deklet, ki ne iščejo drugega kot prelivanje krvi. Vlada nima nobene kontrole nad njimi. Po dnevu preganjajo katolike, ob večerih se pa zbirajo v krčmah, kjer se do nezvesti napijejo.

Trotzky trdi, da je Stalin ubil stranko

Oslo, Norveška, 29. avgusta. Leon Trotzky, izgnani boljševiški vodja ruske revolucije, je sinoči izjavil, da je Joseph Stalin, ruski diktator, ubil boljševiško stranko. Obenem je prerokoval nove krvave punte v Rusiji. Hiša, kjer prebiva Trotzky, je obdana s policijsko stražo. Policisti ne pripustijo nikogar v hišo, in je Trotzky podal svojo izjavo po telefonu. "Stalin je oropal ruske mase vseh sadov revolucije. On je birokrat, zastopnik ruskih privilegiranih stanov, do čim delavec danes v Rusiji nima besede."

Newyorškega župana bi radi odstranili

New York, 29. avgusta. Robert Moore je vložil pri guberniju države New York zahtevo, da governor odstrani newyorškega župana La Guardia, ker je nezmožen izvršiti svoje poše in ker je zapravil baje \$5,000,000 javnega denarja. Očita se mu tudi, da ni znal poravnati delavskega spora, ki je nastal pri delavcih, ki so zaposleni pri podzemeljski železnici.

Važna seja

Važna seja mladinskega pevskega zbora Ilirija se vrši nocoj večer v cerkveni dvorani na Holmes Ave. Vsi starši so proseni, da pridejo na to sejo, ki je zelo važna radi koncerta, ki se vrši v nedeljo 6. septembra.

Električni predmeti

Glasom izjave Electrical lige v Clevelandu postaja dom povprečnega Amerikanca vedno bolj električen. Prodaja refrigeratorjev, čistilcev in radio aparatov je letos za 23 odstotkov večja kot lansko leto.

Cvetoča jablana

Na meji lepo cvetočega vrta Franka Kluna, 15934 Whitcomb Ave., in sosedu Pavla Znidaršiča se je razcvetela jablana, ki se ponaša s krasnim cvetjem.

V bolnico

S Svetkovo ambulanco je bil odpeljan v St. Alexis bolnico Mr. Joseph Toneje, 19045 Kildeer Ave. Podvreči se bo moral operaciji.

Leon Trotzky interniran radi rovarjenja

Oslo, Norveška, 29. avgusta. Norveška vlada je sinoči internirala znanega prekucuha in boljševika Leona Trotzkyja. Z njim je bila tudi soproga internirana. Če bo izgnan iz Norveške, kjer je dobil zavetje, potem ko so ga pregnali že iz mnogih drugih dežel, še ni znano. Trotzkyja so internirali, ker ni hotel podpisati obljube, da bo prenehal z rovarjenjem proti Rusiji. Oba njegova privatna tajnika so deportirali iz dežele. Trotzky bo obdan od vojaške straže, dokler ne gre iz dežele, kar se bo zgodilo 18. decembra.

Zanimive vesti iz življenja ameriških Slovencev

Kot poročajo iz domovine je bil imenovan za jugoslovanskega poslanika v Buenos Aires, Argentina, znani slovenski učenjak in vseučiliški profesor dr. Izidor Cankar.

V Ringo, Kans., je umrl Mr. Frank Slabec, star 63 let, doma iz Orlovega pri Ljubljani. Zapušča ženo in pet odraslih otrok.

V Detroitu je bil povožen od avtomobila Peter Spalji. Avtomobil je vozila neka ženska. Ranjki je bil star 71 let. Zapušča ženo in sina.

V Buenos Aires, Argentina, se je pred kratkim zaključila sodnijska obravnava proti uradnikom propadlega bančnega zavoda Banco Commercial del Plata. Med obsojenimi uradniki sta bila tudi Jugoslavana Tonko Milčič, ki je dobil 15 let zapora, in Pandol Tadić, ki je bil obsojen na 10 let ječe.

Iz East Worcester, N. Y., kjer je velika slovenska naselbina, se poroča: V tukajšnjih krajih je suša ponehala. Travniki so ozeleneli prav dobro. Letos smo farmarji zelo prizadeti radi suše. Krme je bilo skoro polovico manj, oves je tudi slabši. Koruze pa bo v teh krajih dosti za živino, imamo pa malo upanja, da bi dozorela, ker jo je suša v poljetju zadržala.

Nadaljne aretacije Trotzky pristavev

Moskva, 29. avgusta. Joseph Stalin, diktator sovjetske Rusije, je odredil nadaljne aretacije pristavev Trotzkyja, ki nameravajo povzročiti v Rusijo novo revolucijo. Včeraj sta bila aretirana dva visoka armadna častnika. Obenem je bil aretiran neki divizijski general. Stalin se je izjavil, da ne bo prej odnehal, dokler ne bo uničil zadnjega pristava Trotzkyja v Rusiji.

Pokojnina in železničarji

Pogajanja, ki se vršijo po nepristranskem odboru med uslužbenci cestne železnice in med žružbo cestne železnice, se bodo danes nadaljevala. Preteklo soboto sta se obe stranki zedinili, da se predmet glede pokojnine cestnih uslužbencev izključi iz nadaljnjih pogajanj.

Zaslišanje za državljanstvo

Prvo zaslišanje za podelitev ameriškega državljanstva se bo vršilo na zvezni sodnji v Clevelandu 18. septembra. Vsega skupaj bomo imeli tri zaslišanja in bo kakim 700 osebam podeljena državljanska pravica, ki bodo lahko vse volile predsednika letos.

Španski neznani zrakoplov je trikrat bombardiral ameriško bojno ladjo. Amerikanci so odgovorili z develtimi streli

Rapid City, S. D., 30. avgusta. Predsednik Roosevelt je takoj telefoniral v Washington na državnega tajnika, da pošlje nemudoma oster protest, katerega naj dobi poveljstvo španskih upornikov kot tudi španska vlada. Protest se pošlje na obe strani, ker ni znano, komu je pripadal omenjeni zrakoplov.

Predsednik Roosevelt je v neprestani zvezi s položajem na Španskem potom državnega tajnika Hulla. Ameriške vojne ladje se nahajajo v španskih vodah, da pomagajo ameriškim državljanom zapustiti Španko.

Nemški katoliški duhovniki svarijo Hitlerja

Berlin, 29. avgusta. Katoliški duhovniki so v nedeljo po vsej Nemčiji svarili nemško vlado, zlasti Hitlerja, češ, da bo v Nemčiji prišlo do enakega punta, kot prevladuje danes v Španiji. Te besede so bile izjavljene po duhovnih v nedeljo iz sleherne prižnice po vsej Nemčiji na povelje nemških škofov. Obenem so povdarjali duhovni, da komunizma se ne more zatreti z navadno vojaško silo, pač pa s spreobrnjenjem v Jezusu Kristu. To velja za vse dežele sveta. Pričakuje se, da bo dala nemška vlada zapreti mnogo škofov in duhovnov radi gorej omenjenih "izdajalskih besed."

Vera Hurst, angleška igralka, deportirana

New York, 29. avgusta. Vera Hurst, znana angleška igralka, je bila danes deportirana, ker se je nahajala nepostavnim potom v tej deželi. Igralka je nastopala po raznih Broadway gledališčih. Nahajala se je že šest let v tej deželi. Visoke osebe so je potegnile za priljubljeno igralko, toda bilo je vse zaman.

Smrtna kosa

V soboto zjutraj ob 6:30 je umrl rojak Joseph Majer, star 40 let, stanujoč na 1008 E. 64th St. Bolan je bil samo 9 dni. Ranjki je bil vdovec. Žena mu je umrla pred tremi leti. Svoječasno je družina stanovala na 5516 Carry Ave. Pokojni je bil rojen v Dušehi vasi pri Žužemberku, kjer še živi njegova mati, en brat in sestra. V Jolietu zapušča sestrino in bratrance. Truplo se nahaja v pogrebni zavodu A. Grdina in Sinovi. Dan pogreba naznanimo jutri. Bodi ranjkemu mirna ameriška zemlja. Naše iskreno sožalje preostalim sorodnikom.

Koliko nas bo volilo?

Pričakuje se, da bo letos največje število volivcev v državi Ohio oddalo svoje glasove 3. novembra. Zanimanje za volitve je nepopisno radi nenavadne politične napetosti, ki prevladuje. Pričakuje se, da bo nič manj kot 2,700,000 državljanov oddalo svoje glasove v državi Ohio.

Še ga kuhajo

Marsikdo bi mislil, da sedaj, ko imamo postavno žganje, se ne kuha več nepostavno žganje. Da to ni resnica dokazuje dejstvo, da je policija letos aretirala že 418 oseb, katerega je obdolžila nepostavnega izdelovanja žganja.

Lep uspeh

Mrzlo je bilo včeraj kot v poznem jesenskem dnevu, dež je rosil in neprijetne hladne sape so pihljale. Vedelo se je zjutraj, da bo nemogoče prirediti izlet v Puritas Springs, kakor je bilo poročano. Zato so zjutraj gospodje župniki in vseh slovenskih cerkvah naznanili, da izleta v Puritas Springs park ne bo, pač pa se vrši prireditve v S. N. Domu, za kar so bile najete tri dvorane. V dvoranih se je zbralo nad tisoč ljudi, med njimi mnogo Slovencev in narodnih nošah in članice peterih drill teamov, ki so proizvajali krasne vežbe. Predsedatelj slavnosti je bil Mr. A. Grdina, ki je predstavil glavnega govornika, častitljivega Rt. Rev. Hugo Brenna, ki je došel na slavnost iz Chicage. Govorč. g. Brenna je bil globoko zamišljen, sploh eden najboljših govorov, kar smo jih še kdaj slišali. Narod se mu je burno zahvalilo. Navzoče je povabil župan clevelandski Mr. Burton. Krasen govor je imel Rt. Rev. Oman in naš sodnik Lausche. Sledilo je še nekaj drugih izvrstnih govorov, vsi povzročeni velikemu Baragi. Fotograf Plain Dealerja je posnel skupino narodnih noš in drill teamov in jo prinaša v današnji izdaji lista. Zvečer je pa bila lepa domača zabava.

Roosevelt ima v Californiji 60% glasov

New York, 29. avgusta. Najnovejša statistika glede političnega mnenja državljanov države Californije zatrjuje, da bo Roosevelt dobil 60% odstotkov vseh glasov. California je normalno republikanska država, toda letos bo sigurno v demokratiških vrstah radi silne popularnosti Roosevelta.

Strahopetec se skriva

Pretekli teden je governor Davey podpisal povelje, da se izroči Virgil Effingerja, bivšega šerifa v Lima, Ohio, oblasti v Michiganu, kjer bo sojen radi posesti bomb in kriminalnega sindikalizma. Effinger je bil načelnik zločinske črne legije, ki je povzročila nešteto umorov in drugih zločinov. Svoje dni se je bahal, da je najbolj lojalen ameriški državljani, sedaj se je pa skrivil pred pomožnimi šerifi, ki ga iščejo po vsej državi Ohio.

Zadušnica

V torek se bo ob 8. uri zjutraj brala sv. maša zadušnica za pokojnim Alois Sternadom v cerkvi sv. Kristine na Bliss Rd. Prijatelji in znanci so vabljeni.

"AMERIŠKA DOMOVINA"**AMERICAN HOME — SLOVENIAN DAILY NEWSPAPER**1117 St. Clair Ave. Cleveland, Ohio
Published daily except Sundays and Holidays**NAROCNINA:**Za Ameriko in Kanado, na leto \$5.50. Za Cleveland, po pošti, celo leto \$7.00
Za Ameriko in Kanado, pol leta \$3.00. Za Cleveland, po pošti, pol leta \$3.50
Za Cleveland, po ramašalnih: celo leto, \$5.50, pol leta, \$3.00. Za Evropo, celo leto, \$8.00. Posamezna številka, 5 cente**SUBSCRIPTION RATES:**U. S. and Canada, \$5.50 per year; Cleveland, by mail, \$7.00 per year.
D. S. and Canada \$3.00 for 6 months; Cleveland, by mail, \$3.50 for 6 months.
Cleveland and Euclid by carriers, \$5.50 per year, \$3.00 for 6 months.
Single copies 5 cents. European subscription, \$8.00 per year.**JAMES DEBEVEO and LOUIS J. PIRO, Editors and Publishers**

Entered as second class matter January 5th, 1909, at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the Act of March 3d, 1879.

No. 206 Mon., Aug. 31, 1936

Revolta v Španiji

Neznosna revolta, ki je nastala v Španiji, ima daleko večji pomen, kot si ga predstavlja povprečni čitatelj dnevnega časopisa, ki čita samo, če je zmaga levice ali desnice, uporniki ali vladne čete. Revolta v Španiji bo odmevala po celim svetu in bo končno pokazala in dokazala, ali naj imamo vladno, katero izvoli večina naroda, ali naj imamo vladno manjšine, ki vlada s terorjem, strahoto in krvi preliti.

Španska revolucija je tako daleko-sežnega pomena, da ji posveča predsednik Roosevelt veliko pozornost, dasi nas Amerikanci dosti ne briga, kako se stara Evropa bori in ubija v neprestanih sporih. Več ameriških časniških reporterjev na fronti v Španiji skuša dokazati ameriškemu narodu, da je španska revolucija "lokalna zadeva," in da ne bo imela nobenega odmeva v ostali Evropi ali pa celo v Ameriki. Toda ti ameriški časniški poročevalci se silno motijo, ker poročajo svoje "novice" bolj iz vzroka, da povzročajo senzacijo, kot pa da poročajo, kaj je v resnici vzrok in povod španski civilni vojni.

Civilna vojna nastane tedaj, kadar se bratje, očetje in sinovi enega naroda spoprimajo med seboj. Tako civilno vojno smo imeli v Zedinjenih državah, in trajala je od leta 1861 in vse do leta 1865. V ameriški civilni vojni je bilo tekom štirih let ubitih dva milijona Amerikancev, in nadaljnji štirje milijoni državljanov so bili ranjeni. Še danes plačuje vlada Zedinjenih držav nekako en tisoč milijonov dolarjev letne odškodnine borcem v civilni vojni in njihov potomcem. Civilna vojna je veljala Zedinjene države skupaj z žrtvami in z vsemi odškodninami nekaj več kot 50 tisoč milijard.

In kaj bo revna Španija naredila v očigled svoje lastne civilne vojne, katero so povzročili komunisti in socialisti, radi katerih je bilo poklanih in umorjenih že nad 500.000 priprostitih delavcev in trgovcev v španski republiki? Kakšen je vzrok, da so rdečkarji, boljševiki, socialisti in anarhisti povzročili v Španiji tako strašansko klanje svojega lastnega naroda?

Socialisti, komunisti in anarhisti nikdar ne verujejo v demokratsko vladno. Pristaši teh strank so ob vsakem času pripravljeni, kadar dobijo orožje v roke, ustrahovati ogromno in večinsko množico naroda, ki je nasprotna njih terorizmu.

Radikalna vlada v Španiji je delavstvo zopet poglajala navzdol in povzročila tisoče in tisoče smrti nedolžnih ljudi. Kadar so enaki radikali v manjšini, trobijo ljudem, da bodo rešili delavske mase iz kapitalistične sužnjosti, in če pridejo slučajno kje na krnilo, tedaj rešujejo to maso tako, da jo pošiljajo — v smrt!

Do civilne vojne v Španiji gotovo ne bi prišlo, in najmanj 100.000 nedolžnih življenj bi bilo ohranjenih, najmanj pol milijona ljudi ne bi postalo slepih in hromih, da niso socialisti in komunisti na vladno v Španiji začeli požigati katoliške cerkve, streljati katoliške duhovne in sramotiti in ubijati katoliške redovnice in usmiljenke.

Odkar so prišli na vladno, so socialisti v Španiji požgali najmanj 600 cerkva, porušili skoraj vse samostane, uničili neštete zgodovinske znamenitosti, knjižnice, učne zavode in druge institucije, katere so katoličani tekom stoletij zgradili z brezprimerno poštrevnostjo. Par mesecev radikalne vlade je to skoraj vse uničilo.

Ni čuda, da se je v španskem narodu pojavil odpor proti temu, ni čuda, da je več kot polovica španske armade odpadla od radikalne vlade in se pridružila upornikom, ki skušajo zopet vzpostaviti red in mir v Španiji. Da se uporniki vzdržujejo je pripisati pomoči samega španskega naroda, ki jih povsod sprejema z odprtimi rokami. Nobena vlada se s terorjem in pobijanjem svojih lastnih državljanov ne more vzdržati na krmilu. To nas uči zgodovina vseh vekov, odkar prebiva človek na svetu.

"Prijatelji delavcev!"

Kdo ne pozna sinov velikega mladinojuba Don Bosca, salezijancev? V Sloveniji je poseben znan njihov zavod na Rakovniku. Poleg tega imajo še več drugih zavodov, ki silno plodno delujejo na mladino. In prav tako po vsem svetu. Salezijanci se prav nič ne brigajo za politiko, vse njihovo delovanje gre samo za mladino, predvsem za delavsko mladino, mladino iz nižjih slojev, in za mladino, ki je nihče ne nadzoruje, da jo vzamejo v svoje varstvo, da mlade fante izuče raznih obrti, rokodelstev, jih usposobi za poštene poklice, da si bodo kot poštteni državljani pošteno služili svoj kruh, ko bi sicer množice izmed njih postali škodljivci človeške družbe. Teško, da se kdo toliko bavi in ukvarja izključno z delavsko mladino, da jo v vsakem oziru dviga kvišku, kakor ravno salezijanci.

Prav tako imajo salezijanci tudi v Španiji celo vrsto velikih, cvetočih mladinskih zavodov, oziroma imeli so jih, ker danes so samo še razvaline in pogorišča. O usodi teh zavodov se glasi poročilo iz Španije sledeče:

Rdeča milica je zasedla v Barceloni veliko hišo salezijanskega reda, imenovano "Sarric," ki je imela 500 notranjih gojencev, študentov in vajencev. Vsa notranja oprema in delav-

nice so uničene. Duhovnika Sergija Cida so ubili. Drugo salezijansko hišo "Rocafort," v kateri je bilo zavetišče za 700 delavskih otrok, so s cerkvi vred požgali. Salezijanske kolegije v Alcoyu, Alicante Geroni, Mataro, Valenza in Villena so konfiscirali in zasedli, cerkve pa porušili. V Valenzi so rdeči vse duhovnike salezijance zaprli, od takrat pa od njih ni več nobene vesti. V Madridu je množica oplenila vse salezijanske zavode, štiri kolegije za moške in dve zavetišči za žensko mladost. Kaj se je zgodilo z duhovniki, se ne ve. Ista usoda je zadela salezijanske hiše v Barcaldo, Bilbao, Coruni, Santanderju in Vigu, ki so istotako bile namenjene vzgoji mladine revnih slojev. V andaluški provinci so porušili salezijanske domove v Alcala, Guadairu, Malagi, Moronu in Rondi. V tem zadnjem mestu je rdeča milica ubila direktorja kolegija duhovnikov Antonija Torrego in Henrika Canuta, v Moronu pa direktorja Jožefa Fernandez in njegovega pomočnika Jožefa Blanco.

Tako se glasi špansko poročilo. Navajajo samo tista imena duhovnikov, o katerih je bil poročevalec popolnoma gotov, da so bili pomorjeni, o drugih poroča, da so "izginili," kam, si lahko mislimo, povedo druga poročila. — Nastane pa še drugo vprašanje: Kam so ti "ljudski prijatelji" deli vso to veliko množico mladine revnih stanov, za katere so skrbeli vsi ti mladinski zavodi? Kje in kako jim bodo dali nadomestila za porušene zavode, ki so zanje skrbeli, za opremljene učilnice, za učitelje in mojstre, ki so jih učili obrti in rokodelstev, kje jim bodo dali nadomestila, druge podobne zavode? — Toda kaj to briga rdeče "delavske prijatelje!" Njih briga samo to, da se razžene in s taj pomeže vso to "farsko golazen" in njihove zavode, pa magari če se zato revna in zanemarjena mladina potika krog vogalov in se iz nje vzgajajo zločinci! Kaj njih briga korist delavskih družin, katerim so salezijanci odvzeli velik del bremena, ko so jim vzgajali mladino in jih učili za življenje koristnih stvari! Kaj briga te "ljudske prijatelje" korist občin, katerim ni bilo treba skrbeti za zanemarjeno revno mladino, kjer so se zanje zavzeli v veliki meri salezijanci! Te rdeče "ljudske in delavske prijatelje" briga samo to, da se najprej zbrše s sveta vsaka sled krščanstva!

To je značilno za te "delavske revolucije za svobodo in demokracijo!" najprej planejo na cerkve, samostane, duhovnike in redovnike. Ne morda najprej na velekapitaliste, graščake, denarne mogočnjake vseh vrst, ne najprej na tle, ampak najprej na duhovnike in sploh vse verne ljudi. Ti so jim najbolj napotni! Ne vil in palač bogatašev, ampak cerkve in samostane so najbolj požigali in jih še požigajo. Jasen dokaz je to, da brezverskemu boljševizmu — ali kakor se še imenujejo razne rdeče frakcije, se ne gre v prvi vrsti za boj proti kapitalizmu, ampak za boj proti veri, Cerkev, proti Bogu. V napadih na cerkve naj se izdijajo nahujskane množice, sovraštva do Boga naj se navzamejo, potem so za vedno naši!

Ljudje božji, glejte, to je "ljudska fronta," ha, ha, — "ljudska!" Fronta od komunističnih in anarhističnih agitatorjev nahujskana masa preje versko mlačnih in brezvernih ljudi so to!

Katoliški Slovenci, kako dolgo boste še dajali na ta ali oni način podporo našim rdečkarjem, ki imajo za cilj prav tako "ljudsko fronto," kakršna je v Španiji?

Rev. M. Jager.

Zanimivo potovanje po ameriškem zapadu*Piše Mickey Lah*

Jennie Lake, Wyo. — Se vam je kaj dopadlo moje zadnje poročilo? Upam, da nisem bil suhoparen. Prav zdajle sedim na svoji zločljivi postelji, ves zavrt v blankete in bom skušal nadaljevati zadnje poročilo.

Ko sva s tovarišem zapustila državo Colorado, sva se odpeljala v Salt Lake City in videla spotoma mnogo zanimivosti. Država Utah je jako suha. Saje veste, mislim suha, kar se tiče zemlje, da me boste prav razumeli. Puščava je vroča ko sam hvaldnik in tako prazna in obsežna, da sva mislila, da je ne bova nikdar prevozila. Na 45 milj na uro sem naprosil "fordek," pa ni nič godrnjal. Sredi puščave je mesto Green River in tam blizu sva taborila eno noč. Drugo jutro sva jo udarila naprej. Sonce se igra in proizvajajo razne slikovite panorame po puščavskem pesku in kamenju. Zelo romantično. Ko pridem domov, vam bom vse bolj natančno razložil in pokazal slike. Prepričan sem, da vas bo zanimalo in boste hoteli drugo leto z menoj. No ja, vam bom pa lahko za vodnika in ne bom dosti računal.

No, končno sva jo prifurala v Salt Lake City. Mesto je lepo. Tukaj se čuti čisto drugačno ozračje. Obiskala sva muzej in tempelj. Akustika v tempelju je nekaj čudovitega. Tukaj stojiš prav v ozadju in če kdo le zašepče spredaj, 250 čevljev proč, pa slišiš vsako besedo. — Nekaj moški je spustil malo šivanko na mizo in se je padec slišal po vsem templju. Kaj bi bilo šele, če bi kdo udaril s sleč hamerjem!

Nekdo nam je napravil lekcijo o mormonski veri. Well, naju lepi nauki niso spreobrnili in tudi nič ganili.

V tem mestu sva se seznanila s par gospami iz države Washington, ki so bile tukaj na potovanju. Izmenjali smo si svoje mnenje o našem ameriškem vzhodu in zapadu. Zatem sva odrinila naprej in se vozila kakih 20 milj, ko se je kolo pri priklopnem vozu zbosilo in je bilo treba popravljati, kar sva napravila brez vsakih neprijetnih čustev v srcu. Ker sva se precej zamudila, sva tudi kar tam taborila.

Drugo jutro, na ponedeljek, sva morala biti brez zajtrka in to samo radi tega, ker sem bil pozabil natočiti vode v posodo poprej. Pa sva jo mahnila kar na "svoje" naprej.

Država Wyoming je vsa v renčah. (Renč je obsežna kmetija, kjer se bavijo z živinorejo). Dostikrat sva morala ustaviti in prositi s trobentno visoko ceno krave, da so se umaknile s poti. Kar vsepriek ležijo. Videla sva tudi napise, kjer se turistarji svari, naj se pazi pred posameznim govedom. V renčah pa menda ta stvar ni nevarna. Sicer pa tudi ne verjamem, da bi kaka krava, ki bi bila ravno slabe volje in vstala z leve noge, vjela naš Ford, brazen morda v strmeh klancu.

Po teh obsežnih renčah ni nikakih fencev. Posamezni renči so po 45 do 75 milj oddaljeni drug od drugega, torej se sosedne ne morejo pogovarjati, kot pravimo v Clevelandu: preko fence.

Gasolin je tukaj precej drag. 28 centov sva plačala za galono. Toda ni povsod enako. Navadna cena je od 23 do 24 centov.

V Kemmerer, Wyo., sva se ustavila v neki prodajalni in kupila kruha. Prodajalna je takakot so bile v Clevelandu pred 20 leti. Mož za prodajalno mizo je žvečil tobak in vseporno je bilo muh. Prosim, da se mi absolutno verjame, ko bom zdaj povedal, da sem videl viseti na vrvi prave in pristne kranjske klobase. Meni se je takoj stozilo po domu in tudi nekaj slin sem v naglici požrl.

Kakih 100 milj prašne poti, sva prišla do par hiš. Pred eno sva videla napis: Zagar saloon! Oh boy, oh boy, spet smo doma! Lahko si mislite, da sva stala v dveh sekundah za baro, ne toliko radi bare, ampak ker je napis zunaj očito kazal, da sva zopet med Slovenci. No ja, če hočem biti odkritosrčen, moram tudi priznati, da sva imela grla suha, da je kar bolelo.

Poklicala sva piva in mlada, krepka ženska nama je postregla. To je bilo prvo pivo, ki sva si ga privoščila, kar sva zapustila Cleveland. Ko sva se nekoliko namočila, da sva mogla spraviti besedo skozi grlo, sva jo vprašala, če je Slovenka. — Veselo nama je zagotovila, da ni samo Slovenka, ampak celo štajerka, kar je menda še več. Ona skrbi za salun, mož pa dela pri oljnem vrelcu nedaleč proč. Veselo smo se pogovarjali in prijazna rojakinja naju je celo tretala, kar se nama je grozno dopadlo.

Poslovala sva se od prijazne Slovenke in jo udarila naprej. Namenjena sva bila v Yellowstone park. Spotoma sva pobrala mladega fanta, kakih 22 let starega, ki je potoval peš in nosil na hrbtu kakih 70 funtov prtljage. Kmalu smo si postali prijatelji. Mnogo nama je povedal o svojem potovanju in je imel v tem dosti izkušnje. Namenjen je bil v Grand Teton park. Fant nama je povedal, da potuje tako že kakih deset let. Preživlja se s tem, da prodaja fotografije in slike.

Spotoma smo se premislili in nismo šli v Yellowstone park. Saj je itak preveč oglaševan in kot so nekateri rekli, ni vse tako lepo, kot se oglašja. Torej smo jo uarili na Grand Teton park. Ta je lepši kot Yellowstone park. Bil je poznan že mnogo let, toda odprt je za obisk šele šest let. Krasna jezerca so tukaj. Voda je čista kot kristal. V vodi smo videli ribe 8 do 10 čevljev globoko, tako je čista voda. Tukaj bi bil raj za našega ata, ki je strasten ribič. Res je tukaj pravi paradiz.

V parku patrolirajo rangerji, ki imajo v parku svoj glavni stan. Tukaj je tudi muzej, kjer imajo shranjene razne zanimive stvari, ki se dobe v parku iz pravadne dobe.

Namenili smo se, da ostanejo tukaj štiri dni. Utaborili smo se na odmerjenem prostoru, ki je nalašč za taborenje. — Zvečer rangerji skličejo skupaj vse turiste in tukaj se potem pogovori, zabava in rangerji obdržajo zanimiva predavanja o parku. Sinoči smo imeli tudi kazanje premikajočih slik.

Rangerji skrbno pazijo, da se kak turist ne izgubi v tem hribovju. Kdor se napoti v gore, se mora poprej registrirati v uradu, da vedo, kje je in ga gre do iskat, če bi ne prišel ob času nazaj. Sicer pa dajo vsakega izkušenega vodnika seboj. Naš novi tovariš je bil pa izurjen hribolazec, zato nismo najeli vodnika, kateremu je treba plačati dva dolarja na uro. — Mnogo ljudi si tudi najame k njemu, da jim ni treba hoditi v gore. Mi smo pa sklenili, da se zanesemo na svoje lastne noge, ki so že mlade in zakej.

Prvo jutro smo vstali že ob petih. Obekli smo se v našo najslabšo obleko in jo hdirili po stezah v gore. Ko smo prehodili kakih deset milj v hrib,

smo že čutili grozno utrujenost v nogah. Tukaj smo vzeli mnogo slik iz pokrajine. Tukaj smo vjeli mladega orla, ki se nas je tako ustrašil, da je pozabil zleteti. Ko smo ga slikali, smo ga spustili.

Videli smo mnogo sledov srnjakov in moosov. (Mr. Debevec, pozor!) Videli smo tudi bobre in drugo divjačino. Tudi ptic vseh vrst in jako lepih smo videli.

Končno smo prišli do jezera, ki se imenuje Solitude Lake. — Leži v kotlini, krog in krog pa strme gore, katere pokriva led in sneg. V jezeru je voda jako mrzla. Kako mo to zvedeli? No, kopat smo se šli. Zreb je odločil, da sem se jaz zapodil v vodo prvi. Skočil sem na glavo in ko sem prišel na površje, sem zavpil iz vsega grla, ker je bila voda tako mrzla, da me je kar streslo. Še nikdar v življenju nisem tako hitro plaval nazaj proti bregu.

Albert mi pa ni verjel in se je tudi on zapodil v vodo, pa je bil skoraj prej zopet na bregu kot pa v vodi. Najin novi tovariš pa ni hotel v vodo. Vendar nama je pa ta mrzla kopelj dobro storila, ker sva kar namah pozabila na vso utrujenost.

Potem smo se podali zopet nazaj proti taborišču in prišli je popoldne zelo utrujeni. Prehodili smo kakih 20 milj in to brez lunča, kar je nekaj nezaprsljanega za mladega in zdravega fanta. Ampak spali pa smo tisto noč, da se reče.

Jutri bomo šli pa še malo višje, na ledenik.

Vse gre po sreči in prijetno je na potovanju. Toliko sem se že naučil, da mi učenost že kar pri uspehih v silo. Z mnogimi ljudmi pridem v dotiko in mnogo izvem od njih.

Tako, za danes naj bo dovolj, pa še drugič kaj. Lepe pozdrave vsem skupaj.

smo že čutili grozno utrujenost v nogah. Tukaj smo vzeli mnogo slik iz pokrajine. Tukaj smo vjeli mladega orla, ki se nas je tako ustrašil, da je pozabil zleteti. Ko smo ga slikali, smo ga spustili.

Videli smo mnogo sledov srnjakov in moosov. (Mr. Debevec, pozor!) Videli smo tudi bobre in drugo divjačino. Tudi ptic vseh vrst in jako lepih smo videli.

Končno smo prišli do jezera, ki se imenuje Solitude Lake. — Leži v kotlini, krog in krog pa strme gore, katere pokriva led in sneg. V jezeru je voda jako mrzla. Kako mo to zvedeli? No, kopat smo se šli. Zreb je odločil, da sem se jaz zapodil v vodo prvi. Skočil sem na glavo in ko sem prišel na površje, sem zavpil iz vsega grla, ker je bila voda tako mrzla, da me je kar streslo. Še nikdar v življenju nisem tako hitro plaval nazaj proti bregu.

Albert mi pa ni verjel in se je tudi on zapodil v vodo, pa je bil skoraj prej zopet na bregu kot pa v vodi. Najin novi tovariš pa ni hotel v vodo. Vendar nama je pa ta mrzla kopelj dobro storila, ker sva kar namah pozabila na vso utrujenost.

Potem smo se podali zopet nazaj proti taborišču in prišli je popoldne zelo utrujeni. Prehodili smo kakih 20 milj in to brez lunča, kar je nekaj nezaprsljanega za mladega in zdravega fanta. Ampak spali pa smo tisto noč, da se reče.

Jutri bomo šli pa še malo višje, na ledenik.

Vse gre po sreči in prijetno je na potovanju. Toliko sem se že naučil, da mi učenost že kar pri uspehih v silo. Z mnogimi ljudmi pridem v dotiko in mnogo izvem od njih.

Tako, za danes naj bo dovolj, pa še drugič kaj. Lepe pozdrave vsem skupaj.

Odbor skupnih društev se zahvaljuje

Kljub hudem grmenju in bliskanju tam od jezera, nas ni, hvala Bogu, toča docela uničila. Na pikniku skupnih društev fare sv. Vida, kateri se je vršil na Pintarjevi farmi dne 9. avgusta t. l. smo napravili čistega dobička \$562.62. Ček za \$500.00 smo poslali g. župniku Ponikvarju, da nekoliko ukroti tiste sitne dolžnike, ostalo smo si obdržali v blagajni za nujne potrebe. Ne vemo pa, koliko so napravili tam pri jezeru na omenjeni dan, od sedaj nam ni bilo še nič sporočeno. — Ampak naš piknik se je popolnoma obnesel. Žal, da je tako kmalu vsega zmanjkalo, da nam ni bilo mogoče dati občinstvu zadostne postrežbe. Cenjeno občinstvo je prošeno, da nam oporosti; za naprej bo odbor gledal, da bo zares vsega v obilici, da se ne bo treba nikomer s praznim želodcem in suhim grlom vračat domov.

Da nam je letošnji piknik prinesel toliko več kakor zadnji, kateri se je vršil dne 9. junija 1935, ravno na istih prostorih, je zasluga nekaterih naših slovenskih trgovcev in drugih dobrih faranov, kateri so prispevali z lepimi darili. Zato izrekamo zahvalo vsem onim, kateri so pokazali, da jim je fara oziroma cerkev in sola res pri sre. To so: Mr. Frank Race ml., iz 61. St., ki nam je daroval ves sladoled, kar smo ga porabili, 61 galonov v vrednosti \$67.10. Lepa hvala, Mr. Race! Bog vam stotero povrni! — Naš dobro poznani Mr. John Potokar, lastnik The Double Eagle Bottling Co., nam je daroval 50 zabojev popa, v vrednosti \$27.50. To je tudi mož, ki je vreden, da ga podpiramo in ga priporočamo vsem Slovincem in bratom Hrvatom, da naročajo pijačo samo od njega. Bog naj Vam povrne z ljubim zdrav-

jem, Mr. Potokar. Nadalje je daroval nam vsem dobro poznani Mr. Jernej Knaus še lajni ob trgatvi cel sod mosta v vrednosti \$15.00, katerega smo točili na tem pikniku. Kakor tudi hvala lastniku Superior Home Supply, Mr. Frank Oglerju, za kozarce, katere nam je daroval v vrednosti \$5.67. Škoda, da so se ti kozarci tak hitro pobili in izgubili, ampak Mr. Ogler nam je daroval dobro blago, čast mu, in vreden mož je, da ga vsi farani sv. Vida podpiramo. Kakor tudi nam vsem dobro poznana farana in trgovca Mr. L. Lautizarja, kateri je daoval za \$6.00 v blagu. Hvala Vam, Mr. Lautizar, Bog vam stotero povrni. Mr. John Pianeecki, lastnik slovenske pekarije na St. Clair in E. 61st St. nam je daroval 50 hlebov kruha, za kar mu gre lepa hvala. Nadalje je daroval nam vsem dobro poznani trgovcu Mr. L. Princ iz Norwood in Bonna vsoto \$5.00, in to ne sedaj prvič; Mr. Princ se večkrat kaj tako dobrega zmisli, da kar sejo pošlje "finfer." Hvala Vam, Mr. Princ! Upamo, da Vas farani ne bodo nikdar pozabili. — Mr. Louis J. Pirc, urednik nam vsem dragega dnevnika Ameriške Domovine, je sam lastnoročno podpisal ček za \$5.00 in ga nam poslal, za kar se mu iz srca zahvaljujemo.

Še enkrat lepa hvala vsem, kateri ste z enim ali drugim pomagali do uspeha. Lepa hvala darovalcem kakor tudi občinstvu, katero nas je obiskalo. — Posebno pa hvala uredništvu tega lista za tako lepo in časti vredno reklamo, katere je bila priobčena na prvi strani lista. Farani, dolžnost naša je, da podpiramo ta list! Ven s časopisi, kateri niso našega mišljenja in naročite si list Ameriško Domovino!

Še enkrat lepa hvala vsem, kateri ste z enim ali drugim pomagali do uspeha. Lepa hvala darovalcem kakor tudi občinstvu, katero nas je obiskalo. — Posebno pa hvala uredništvu tega lista za tako lepo in časti vredno reklamo, katere je bila priobčena na prvi strani lista. Farani, dolžnost naša je, da podpiramo ta list! Ven s časopisi, kateri niso našega mišljenja in naročite si list Ameriško Domovino!

Odbor skupnih društev fare sv. Vida.

P. S. Upam, da vam je dobro znano, da vsa cerkvena društva fare sv. Vida, to so: društvo Najsv. Imena, društvo Orel, Oltarno društvo, Materinski klub, Marijine družbe in skupna društva priredijo skupno veliki bazar v soboto, nedeljo in ponedeljek, 5, 6 in 7. septembra, na prostoru stare cerkve, Norwood rd. in Glass ave. Tam bo zabava in lepi dobitki. — Lepa in velika gostilna, v kateri se bo dobilo okusna jedila in dobro pijačo. Ta gostilna bo pod okrbo skupnih društev. Tukaj pa sem prepričan, da ne bo ničesar zmanjkalo. Vsi tisti, kateri ste morali šli s piknika žejni ali celo lačni, pridite v to gostilno, da se vam nadomesti. Ne pozabite te prilike, dobro si zapomnite te dni: 5, 6 in 7. septembra.

Lawrence Bandi.

ISKRENA ZAHVALA

Pri odhodu iz lepega Clevelanda, kjer sem se nahajala nekaj tednov na obisku in odidihu, se prav lepo zahvalim vsem sorodnikom, prijateljem in znaneem, ki so mi tako ljubezno stregli ves ta čas. Toliko časa ste izgubili z menoj, mi stregli in razkazovali razne zanimivosti, da mi je čas mojega bivanja v Clevelandu vse prehitro minil. Predvsem se pa moram zahvaliti Mrs. Frank Kmet in družini, Mr. in Mrs. Jakšič in družini, Mr. in Mrs. Alič ter vsem drugim prijateljem in prijateljicam, ki so mi kaj dobrega storili. Bog vam povrni in kadar vas pot nanese k nam, vam bom pa vse skušala povrniti.

Bodite mi vsi skupaj iskreno pozdravljeni in ostajam vam hvaležna

Katarina Perko, Crested Butte, Colo.

KRIŽEM PO JUTROVEM

Po nemškem izvirniku K. Maza

Ni mi odgovoril.

"Govori, sicer ti odprem usta."

Odpri je usta, pa ni spravil iz njih drugega kot nerazumljivo brbljanje.

"Ze sem mislil, da se le dela tako, ko je pristopil mirza."

"Saduk je," se je čudil. "Ta seveda ne more govoriti, nem je."

"Česa pa je iskal tu za grmom?"

"Povedal mi bo, razumem ga."

"Hm... Sliši torej dobro?"

Obrnil se je k Saduku.

"Saduk, kaj si počel za našim hrbtom?"

Saduk je odprl pest in pokazal prgišče zelišč in brinjevih jagod ter s kretnjami svojemu gosodarju nekaj dopovedoval.

"Odkod si prišel?" ga je vprašal.

Pokazal je nazaj v gozd.

"Si vedel, da tu sediva?"

Odkimal je.

"Si čul, kaj sva govorila?"

Spet je odkimal.

"Torej pojdi, pa naju ne moti več!"

Ošel je in mirza mi je razlagal:

"Alwa mu je naročila, naj nabere gozdnih zelišč in brinjevih pagod, v kuhinji jih potrebujejo za začimbo pri pečenki. Saj veš, danes dobimo divjačino — divje kure! Čisto slučajno je prišel za grm."

"In prisluskoval!"

"Saj si videl, da je zanikal."

"Ne verjamem mu!"

"O, Saduk je zvest človek!"

"Zvest —? Njegov obraz mi ne ugaja. Človek z oglati čeljustno kotjo ni odkritosrčen. Morebiti je to predsodek, pa dosedaj sem se še vsikdar prepiral, da je res tako."

"Po krivem ga obsojaš, emir! Ta človek je zvest in pošten. Pošrtvovalno mi služi že dolga leta."

"Ali je nem od rojstva?"

"Ne."

"Torej je izgubil dar govora?"

"Da."

"Kako? Kdaj?"

Mirza je bil na mah redkobeden. Nazadnje je umolknil. Morebiti je bilo moje popraševanje vsiljivo.

Šele čez nekaj časa je odgovoril:

"Nima več jezika."

"Ah —! In prej je govoril?"

"Da."

"Torej je izgubil jezik po kakšni bolezni?"

"Ne."

"Hm —! So mu ga odrezali?"

"Zal!" je dejal počasi.

Z grozo sem mislil na kruto, dandanes hvala-bogu že redko kazen, da izrežejo ali celo iztrgajo jezik zločincu, ki se je z njim pregrešil. Ta nečloveška kazen je bila v navadi posebno na Jutrovem in v nekaterih državah Amerike.

"Hasan Arđšir mirza," sem povzel, "vitim, da ne govoriš rad o tej zadevi. Pa tale Saduk mi ne ugaja, nikdar bi mu ne zaupal, in sumljivo se mi zdi, da je med najinim pogovorom tičal za grmom. Le samo pomisli, da sva govorila o potovanju v Bagdad! Nisem radoveden, pa vaden sem, da se v nevarnih položajih brigam za vsako malenkost. Prosim te, pripoveduj mi, kako je bilo, da je izgubil jezik!"

"Preizkusil sem ga, emir! Zvest je in pošten. Pa zvedel boš, zakaj ga je moj oče tako hudo kaznoval."

"Tvoj oče —? Ah —! To je važno!"

"Motiš se, emir! Poslušaj!"

Tale Saduk je služil od mladih let pri mojem očetu. Bil je njegov oproda, pa tudi njegov sel, prenašal je njegova povelja in

naročila. Kot sel je mnogokrat prišel tudi v hišo velikega duhovna. Tam je videl njegovo hčerko. Ugajala mu je, tudi sam je bil lep človek.

Ko je nekoč hodila po vrtu med cveticami, je skočil črez zid in ji govoril o svoji ljubezni. Duhoven ga je videl in ga dal prijeti. Tako dejanje je namreč pri nas strogo kaznivo.

Iz posebnih ozirov do mojega očeta ga ni izročil sodniji, ki bi ga bila na smrt obsodila, pač pa je zahteval, da mu mora oče jezik odrezati, ker je z jezikom grešil. Oče bi tega nikdar ne bil storil, toda veliki duhoven je bil vplivna osebnost in povrh se je moral oče še posebej ozirati nanj. Poklical je torej lekarnarja, ki je bil obenem slaven zdravnik, in ta je Saduku izrezal jezik.

"Taka kazen je hujša ko smrt. In Saduk je vkljub temu ostal pri tvojem očetu v službi?"

"Da. In s potrpežljivo vdanostjo je prenašal bolečine, kajti zelo krotek in miren človek je po svojem značaju."

Toda prokletstvo je viselo nad tem dejanjem."

"Kako to?"

"Veliki duhoven je umrl za zastrupljenjem, zdravnik so našli nekega jutra umorjenega pred vrati lekarne. In dekle je utonilo. Vozila se je po jezeru, neznanec z zagnjenim obrazom je s svojim čolnom trčil ob njega in ga prevrgel."

"Zelo čudno —! Ali so izsledili storilce?"

"Ne."

"Ni nikogar niste sumili? Niste mislili na osveto?"

"Vem, kaj si misliš, emir! Pa tvoje slutnje niso opravile! Kajti Saduk je bil pogosto bolan in prav tiste dni je ležal bolan v svoji sobi."

"In tudi tvoj oče ni umrl naravne smrti?"

"Ne. Nekoč je jezdil na sprehod. Saduk in neki poročnik sta ga spremljala. Napadli so jih iz zasade, oče in poročnik sta padla, Saduk sam se je rešil, pa dobil precej nevarno rano."

"Hm —! In Saduk ni spoznal napadalcev?"

"Tema je bila. Enega izmed morilcev je spoznal, bil je — smrtni sovražnik očetov."

"In nad njim si se maščeval?"

"Sodniki so morila oprostili, vkljub temu je — mrtev."

Njegov obraz mi je dovolj jasno povedal, kake smrti je umrl morilec njegovega očeta.

Mirza je zamahnil z roko in rekel:

"Minilo je —! Vrniva se v tabo!"

Šel je.

Ostal sem še nekaj časa, moral sem premisliti in preudariti, kar sem pravkar čul.

Tisti Saduk je bil ali docela nesebičen človek, kakršnih je le malo najti, — ali pa je bil zelo nevaren in prebrisan zločinec. Sklenil sem, da ga bom ostro opazoval. In ne samo radi varnosti Hasanove. Ni mi bilo vseeno, s kom da potujem po divjini in še posebej v družbi begunce, ki je imel vsekakor burno preteklost za seboj.

Tistega popoldne sem vzel rešetko, poklical Dojana in šel na sprehod.

Raša se mi je dobro celila, mrzlica je popustila in sprehod, sem upal, mi bo dobro del. Sir Lindsay se mi je ponujal, da me bo spremljal, pa sem hvalježno odklonil, rajši sem bil sam.

Nameraval sem namreč po stari navadi predvsem pregledati okolico tabora, ali ni morebiti sumljivih ljudi v bližini. Pri tem pa mi je bil sir Lindsay le napoti. Glavna stvar pri tem poizvedovanju je namreč, da previdno iščeš kritje, pazno poslušas in tudi vohaš, da kolikor mogoče zabrišeš lastno sled pa

1936	SEPT.	1936
Sa	Mo	Tu
1	2	3
4	5	6
7	8	9
10	11	12
13	14	15
16	17	18
19	20	21
22	23	24
25	26	27
28	29	30

KOLEDAR

DRUŠTVENIH PRIREDITEV

SEPTEMBER

6.—Srbski kulturni vrt, proslava Njegoša in koncert v avditoriju S. N. Doma.

6.—Zaključek sezone in piknik za vse znanke in prijatelje na Stuškovih farmi.

8.—Pričetek konvencije J. S. K. Jednote v avditoriju S. N. Doma.

13.—Skupna društva fare sv. Kristine prirede piknik na špekotovih prostorih.

19.—Pevski zbor "Cvet" priredi "Confetti Dance" v Slovenski delavski dvorani na Prince Ave.

20.—Proslava 5-letnice, ples in splošna zabava, podružnice št. 49 SZZ.

27.—Društvo St. Clair Grove št. 98 W. C. priredi proslavo 20-letnice svojega obstanka v S. N. Domu na St. Clair Ave.

OKTOBER

3.—Podružnica št. 50 SZZ priredi plesno veselico v avditoriju S. N. Doma.

3.—Društvo Brooklynske Slovence št. 53 SDZ priredi veselico v Sachsenheim dvorani na 7001 Denison Ave.

4.—Dramsko društvo Ivan Cankar ima predstavo v avditoriju S. N. Doma.

10.—Klub O-Pal, plesna veselica v avditoriju S. N. Doma.

10.—Društvo Collinwoodske Slovence št. 22 SDZ priredi banket v Slovenskem domu na Holmes Ave.

11.—Skupna društva Slovenske Dobrodelne Zveze v Lorainu priredijo koncert v S. N. Domu v Lorainu.

11.—Oltarjsko društvo fare Marije Vnebovzete priredi banket v Slovenskem domu na Holmes Ave.

16.—23d Ward Democratic Club, ples v avditoriju S. N. D.

17.—Slovenske Sokolice št. 442 SNPJ, plesna prireditev v avditoriju S. N. Doma.

24.—Društvo Napredni Slovenci št. 5 SDZ, ples v avditoriju S. N. Doma.

24.—Slovenska zadržna zveza priredi plesno veselico v pazi, ali ni kje sledov tujih ljudi. In o vsem tem seve ni Anglež imel niti pojma.

(Dalje prihodnjič)

Slovenskem domu na Holmes Ave.

25.—Mladinski pevski zbor Slavčki, koncert v avditoriju S. N. Doma.

31.—Društvo Vodnikov Vene št. 147 SNPJ, plesna veselica v avditoriju S. N. Doma.

NOVEMBER

8.—Samostojni pevski zbor Zarja priredi opero v avditoriju S. N. Doma.

8.—Pevski zbor "Cvet" priredi koncert v Slovenski delavski dvorani na Prince Ave.

14.—Društvo Slovenec št. 1 SDZ, prireditev v avditoriju S. N. Doma.

15.—Collinwood Hive 283, T. M., banket ob priliki 20-letnice v S. D. Domu na Waterloo Rd.

15.—Mladinski pevski zbor Črčki priredi koncert v S. N. Domu na 80. cesti.

21.—Društvo George Washington št. 180 JSKJ, plesna veselica v avditoriju S. N. Doma.

22.—Koncert pevskega društva Zvon v S. N. Domu na 80. cesti.

22.—Društvo sv. Ane št. 4 SDZ, proslava 25-letnice v avditoriju S. N. Doma.

22.—Podružnica št. 41 SZZ obhaja šestletnico obstanka s proslavo v Slovenskem Delavskem Domu na Waterloo Rd.

25.—Interlodge liga, plesna veselica v avditoriju S. N. D.

29.—Dramsko društvo Ivan Cankar ima predstavo v avditoriju S. N. Doma.

DECEMBER

20.—Slovenska mladinska šola S. N. D. priredi božičnico šole v avditoriju S. N. Doma.

20.—Novi pevski zbor Slovan priredi svoj prvi koncert in ples v S. D. Domu na Waterloo Rd.

JANUAR

2.—Društvo Napredne Slovence št. 137 SNPJ imajo plesno veselico v avditoriju SND.

9.—Interlodge League, ples v avditoriju S. N. Doma.

13.—Klub društev S. N. Doma, ples v avditoriju S. N. Doma.

17.—Obletnica S. N. Doma. Proslava v avditoriju SND.

23.—Društvo Cleveland št. 126 SNPJ proslavi obletnico v avditoriju S. N. Doma.

31.—Društvo Carniola Tent št. 1288 T. M. priredi proslavo 25-letnice v Slovenskem narodnem domu.

FEBRUAR

6.—Društvo France Prešeren št. 17 SDZ, plesna veselica v avditoriju SND.

7.—Dramsko društvo Ivan Cankar ima predstavo v avditoriju SND.

MARC

21.—Jugoslovanski Pasijonski klub, predstava v avditoriju S. N. Doma.

28.—Prosvetni klub S. N. Doma, šolska prireditev v avditoriju S. N. Doma.

APRIL

4.—Podružnica št. 10 SZZ proslavi desetletnico svojega obstanka v obeh dvorinah Slovenskega Doma na Holmes Ave.

IZ DOMOVINE

—Smrtna nesrega na železniški progi. Nedavno zvečer se je pripetila v bližini Zelene jame v Ljubljani huda nesreča, ki je zahtevala smrtno žrtev. Kot kurjač zvanienik je bil v kurilnici nameščen 55-letni Jožef Trojar. Ko je usodnega večera po 18. uri šel ob tiru v službo, je privozil za njim vlak. Jožef Trojar se je očitno hotel temu vlaku umakniti k drugemu tiru, pa pri tem ni opazil drugega vlaka, ki je privozil z ljubljanske postaje. Lokomotiva tega vlaka je Trojarja zagrabil in ga treščila na tla ob tračnicah. Vlakovodja je nesrečo opazil, preprečiti pa je ni mogel, dasi je vlak takoj zavrl. Mogel je samo opaziti, da je Trojar obležal ob tračnicah.

—Drava je naplavila drugo žrtev strašne nesreče, ki se je zgodila 30. aprila pri Sv. Janžu na Dravskem polju, kjer so bili delavci zaposleni pri regulaciji Drave s prevažanjem kamenja. Vsem je še v spominu, da je Drava takrat zagrnila čoln, v katerem je bilo pet delavcev, od katerih so trije utonili. Pri Slovenji vasi je zdaj Drava naplavila drugo žrtev, delavca Fridrika Pečnika od Sv. Marjete.

—Založna bednega brezposelnika. V Novo mesto je pred dnevi prispel iz Zagreba 45-letni brezposelni delavec Tlakovčev Janez, doma iz Dol pri Brežicah. Mož je povsod iskal zaposlitve, a ker je ni dobil, se je ves obupan obrnil proti Mirni peči. Med potjo pa je sklenil napraviti konec svojemu bednemu življenju. Stopil je k železniški progi, se vlegel na tir in je nanj položil glavo. Obupanec je bil trdno prepričan, da bo na

ta način konec njegovega življenja. Naključje pa je hotelo, da se je založna končala drugače. Lokomotiva mu je glavo samo odrinila s tira in jo pri tem na desni strani močno obrezala.

—Smrten padec iz podstrešja. Pred dnevi je hlapec Rotman Janez pri posestniku Roškoviču Francu na Zg. Rečici šel na hlev, da nameče nekaj krme za živino. Po končanem delu je Rotman zaradi teme po nesreči padel kakih sedem metrov globoko na trda tla. Priletel je na hrbet in si zlomil hrbtenico. Za posledicami je takoj izdihnil.

—V mlatilnico je padel. Pred dnevi so mlatali pri posestniku Lovrinčiču v Filovcih. Pri stroju je bil zaposlen tudi 24-letni delavec Oslaj Alojz iz iste vasi. Bil je na stroju, kjer je zarezaval snopje. Kakor je sam povedal, mu je nenadoma spodrsnilo in že je bila noga v žrelu stroja. Posledice so bile grozne: delavci, ki so priskočili k pomoči, so ga nezvestnega in brez noge potegnili iz železnega objekta. Prepeljali so ga v bolnišnico, kjer so mu nudili prvo pomoč.

—Smrtna žrtev volčjih jagod. V Plodernici v Slov. goricah je zadela tamkajšnjo Lorberjevo družino velika nesreča. Domačina, 15-letni Leopold in 10-letni Stanko sta jedla volčje jagode in se zastrupila. Uboga fanta sta umrla.

—V Ljubljani je umrl Pavel Kotnik. —Istotam je umrl višji sodni oficijal v pokoju, Friderik Badiura.

—Planina pri Sevnici. Tukaj je umrl, zadet od srčne kapi, posestnik Janez Robič iz Rožnega dola. Bil je star 74 let, dvakrat oženjen. Zapušča iz prvega zakona dva, iz drugega pa deset otrok.

—Obupen korak bivšega trgovca. V Sv. Vidu pri Ptujju si je vzel življenje bivši posestnik in trgovec Gustav Sustarščič, star 50 let in oče 11 otrok. Pokojnik je imel nekdanjo lepo premoženje, a je v gospodarski stiski izgubil kos za kosom, hišo za hišo in je naposled ostal kot najemnik v izmed svojih nekdanjih hiš.

Hišo je prevzel denarni zavod, pri katerem je bil zadolžen. Zdaj je prišlo tako daleč, da je ostal dolžan tudi najemnikom, in te dni so prišli izvršilni organi, da bi zarubili njegovo siromušno imetje. Pred uradnimi osebami je nesrečnež potegnil staro vojaško pištolo in se ustrelil v prsa. Med vožnjo v ptujsko bolnišnico je izdihnil.

—Na Zaloški cesti v Ljubljani se je v svoji delavnici obesil 55 letni poročeni brivski mojster Josip Videnšek, pristojen v št. Rupert pri Krškem. Obupen korak je storil zaradi denarne stiske.

DNEVNE VESTI

Abesinci ponovno napadli glavno mesto

Rim, 28. avgusta. Uradno laško poročilo naznanja, da so Abesinci ponovno napadli glavno mesto Abesinije. Napad je bil odbit, toda velike zgube so bile na obeh straneh. Abesinci so šteli 12.000 mož. Na abesinski strani je padlo 200 mož, na laški pa je bilo ubitih 15 oseb in 40 ranjenih. Abesinci so prišli prav do zrakoplovnega pristana.

Ameriški odvjetniki so za delo otrok

Boston, 28. avgusta. Konvencija ameriških odvjetnikov, ki zboruje v tem mestu, je včeraj z ogromno večino glasov zavrgla resolucijo, da se preišče Mooney slučaj. Zavržena je bila resolucija, da se preišče poslovanje Črne legije v Ameriki ali pa razne delavske spore. Obenem je tudi sprejela resolucijo, v kateri pravi, da nasprotuje ustavnemu amendentu, ki bi prepovedal delo otrokom.

Pogreb vojnega tajnika bo v torek

Washington, 28. avgusta. Pogreb včeraj preminulega vojnega tajnika Zed. držav, George Derna, se bo vršil v torek ob 4. uri popoldne v Salt Lake City, Utah. Truplo dospelja iz Washingtona v soboto. Vojni tajnik Derna je bil prvi član Roosevelt kabineta, ki je umrl v uradu. Predsednik Roosevelt sam se bo udeležil pogreba. Nahaja se ravno v zapadnih državah. Roosevelt in Derna sta bila velika prijatelja. Vojnega tajnika bodo pokopali s polnimi vojaškimi častmi. Obenem bo v vseh vojaških postojankah Zedinjenih držav bil zaposlen tudi 24-letni delavec Oslaj Alojz iz iste vasi. Bil je na stroju, kjer je zarezaval snopje. Kakor je sam povedal, mu je nenadoma spodrsnilo in že je bila noga v žrelu stroja. Posledice so bile grozne: delavci, ki so priskočili k pomoči, so ga nezvestnega in brez noge potegnili iz železnega objekta. Prepeljali so ga v bolnišnico, kjer so mu nudili prvo pomoč.

—Smrtna žrtev volčjih jagod. V Plodernici v Slov. goricah je zadela tamkajšnjo Lorberjevo družino velika nesreča. Domačina, 15-letni Leopold in 10-letni Stanko sta jedla volčje jagode in se zastrupila. Uboga fanta sta umrla.

—V Ljubljani je umrl Pavel Kotnik. —Istotam je umrl višji sodni oficijal v pokoju, Friderik Badiura.

—Planina pri Sevnici. Tukaj je umrl, zadet od srčne kapi, posestnik Janez Robič iz Rožnega dola. Bil je star 74 let, dvakrat oženjen. Zapušča iz prvega zakona dva, iz drugega pa deset otrok.

—Obupen korak bivšega trgovca. V Sv. Vidu pri Ptujju si je vzel življenje bivši posestnik in trgovec Gustav Sustarščič, star 50 let in oče 11 otrok. Pokojnik je imel nekdanjo lepo premoženje, a je v gospodarski stiski izgubil kos za kosom, hišo za hišo in je naposled ostal kot najemnik v izmed svojih nekdanjih hiš.

Hišo je prevzel denarni zavod, pri katerem je bil zadolžen. Zdaj je prišlo tako daleč, da je ostal dolžan tudi najemnikom, in te dni so prišli izvršilni organi, da bi zarubili njegovo siromušno imetje. Pred uradnimi osebami je nesrečnež potegnil staro vojaško pištolo in se ustrelil v prsa. Med vožnjo v ptujsko bolnišnico je izdihnil.

—Na Zaloški cesti v Ljubljani se je v svoji delavnici obesil 55 letni poročeni brivski mojster Josip Videnšek, pristojen v št. Rupert pri Krškem. Obupen korak je storil zaradi denarne stiske.

—Založna bednega brezposelnika. V Novo mesto je pred dnevi prispel iz Zagreba 45-letni brezposelni delavec Tlakovčev Janez, doma iz Dol pri Brežicah. Mož je povsod iskal zaposlitve, a ker je ni dobil, se je ves obupan obrnil proti Mirni peči. Med potjo pa je sklenil napraviti konec svojemu bednemu življenju. Stopil je k železniški progi, se vlegel na tir in je nanj položil glavo. Obupanec je bil trdno prepričan, da bo na

Hišo je prevzel denarni zavod, pri katerem je bil zadolžen. Zdaj je prišlo tako daleč, da je ostal dolžan tudi najemnikom, in te dni so prišli izvršilni organi, da bi zarubili njegovo siromušno imetje. Pred uradnimi osebami je nesrečnež potegnil staro vojaško pištolo in se ustrelil v prsa. Med vožnjo v ptujsko bolnišnico je izdihnil.

—Na Zaloški cesti v Ljubljani se je v svoji delavnici obesil 55 letni poročeni brivski mojster Josip Videnšek, pristojen v št. Rupert pri Krškem. Obupen korak je storil zaradi denarne stiske.

—Založna bednega brezposelnika. V Novo mesto je pred dnevi prispel iz Zagreba 45-letni brezposelni delavec Tlakovčev Janez, doma iz Dol pri Brežicah. Mož je povsod iskal zaposlitve, a ker je ni dobil, se je ves obupan obrnil proti Mirni peči. Med potjo pa je sklenil napraviti konec svojemu bednemu življenju. Stopil je k železniški progi, se vlegel na tir in je nanj položil glavo. Obupanec je bil trdno prepričan, da bo na

Hišo je prevzel denarni zavod, pri katerem je bil zadolžen. Zdaj je prišlo tako daleč, da je ostal dolžan tudi najemnikom, in te dni so prišli izvršilni organi, da bi zarubili njegovo siromušno imetje. Pred uradnimi osebami je nesrečnež potegnil staro vojaško pištolo in se ustrelil v prsa. Med vožnjo v ptujsko bolnišnico je izdihnil.

—Na Zaloški cesti v Ljubljani se je v svoji delavnici obesil 55 letni poročeni brivski mojster Josip Videnšek, pristojen v št. Rupert pri Krškem. Obupen korak je storil zaradi denarne stiske.

—Založna bednega brezposelnika. V Novo mesto je pred dnevi prispel iz Zagreba 45-letni brezposelni delavec Tlakovčev Janez, doma iz Dol pri Brežicah. Mož je povsod iskal zaposlitve, a ker je ni dobil, se je ves obupan obrnil proti Mirni peči. Med potjo pa je sklenil napraviti konec svojemu bednemu življenju. Stopil je k železniški progi, se vlegel na tir in je nanj položil glavo. Obupanec je bil trdno prepričan, da bo na

Hišo je prevzel denarni zavod, pri katerem je bil zadolžen. Zdaj je prišlo tako daleč, da je ostal dolžan tudi najemnikom, in te dni so prišli izvršilni organi, da bi zarubili njegovo siromušno imetje. Pred uradnimi osebami je nesrečnež potegnil staro vojaško pištolo in se ustrelil v prsa. Med vožnjo v ptujsko bolnišnico je izdihnil.

—Na Zaloški cesti v Ljubljani se je v svoji delavnici obesil 55 letni poročeni brivski mojster Josip Videnšek, pristojen v št. Rupert pri Krškem. Obupen korak je storil zaradi denarne stiske.

—Založna bednega brezposelnika. V Novo mesto je pred dnevi prispel iz Zagreba 45-letni brezposelni delavec Tlakovčev Janez, doma iz Dol pri Brežicah. Mož je povsod iskal zaposlitve, a ker je ni dobil, se je ves obupan obrnil proti Mirni peči. Med potjo pa je sklenil napraviti konec svojemu bednemu življenju. Stopil je k železniški progi, se vlegel na tir in je nanj položil glavo. Obupanec je bil trdno prepričan, da bo na

Hišo je prevzel denarni zavod, pri katerem je bil zadolžen. Zdaj je prišlo tako daleč, da je ostal dolžan tudi najemnikom, in te dni so prišli izvršilni organi, da bi zarub

Jack London:

ROMAN TREH SRC

V svojem razkošnem budoarju je Leoncie poučevala carico, kako se je treba elegantno in fino oblačiti in kakšno mora biti toaleta mikavne dame. Pomagali sta ji dve šivilji. Leoncie je bila sicer dobre volje, vendar pa ni mogla skriti otožnosti, ki jo je grizla pri misli, da bo Francis objemal drugo.

Carica je bila v pravem pomenu besede ženska. Zato je navdušeno ogledovala neštete modele najnovejše mode, ki jih je imela Leoncie polne omare. Z veseljem si je izbrala dve obleki in spretni šivilji sta ju kmalu prikrčili tako, da sta se carici krasno prilagali.

— Ne, — je dejala Leoncie, — steznikov pa res ne potrebujete. Vi ste ena tistih redkih žensk, ki ji ni treba nositi steznika. Med suhimi ženskami še nikoli nisem videla tako okrogle kakor ste vi. Vi...

Leoncie je umolknila ter se obrnila k toaletni mizici, kakor da išče iglo. Ta čas se je premagala in vsaj deloma prikrila svojo zavist tako, da je lahko mirno nadaljevala:

— Prekrasni ste in Francis je lahko ponosen na tako ženo.

V kopalnici je bil Francis z britjem prvi pri kraju. Nehal je peti, ker je nekdo potrkal na vrata. Fernando mu je prinesel brzojavko in Francis jo je prečital:

— Morate se nemudoma vrniti. Potrebna so vaša pooblastila. Na borzi zatišje, toda vse vaše delnice so v nevarnosti. Samo Tampico Nafta se drži krepko. Brzjavite, kdaj se vrnete. Položaj resen. Upam, da vzdržim, samo če takoj odpotujete. Odgovorite nemudoma. — Bascom.

V salonu sta našla Morgana Enrica in njegove sinove, ki so pripravljali zakusko in pijačo.

— Komaj se je hčerka vrnila, — je dejal Enrico, — pa jo zopet izgubim. Toda ta izguba je lažja, dragi Henry. Naj bo svatba že jutri. Takih reči ne smemo odlašati. Torres je nedvomno razširil po vsem San Antoniu vest, da je Leoncie z vami pobegnila v gore. Njena čast zahteva, da se takoj poročita.

Predno se je mogel Henry primerno zahvaliti za to veselo novico, sta prišla Leoncie

in carica. Dvignil je čašo, rekoč:

— Živela nevesta! Leoncie ni razumela, kaj pomeni ta zdravica. Zato je tudi ona vzela čašo in se ozrla na carico.

— Ne, ne, — je dejal Henry in ji vzel iz rok čašo, da jo izroči carici.

— O, ne! — se je oglasil stari Enrico. — V obeh slučajih bo zdravica nepopolna. Dovolite, da opravičim to sam.

Dvignil je čašo, rekoč:

— Na zdravje nevesti!

— Ti in Henry se jutri poročita, — je pojasnil Alesandro Leonciji.

Ta vest je bila prav tako nepričakovana kakor neprijetna. Toda Leoncie se je premagala in pogledala celo Francisu v oči, rekoč:

— Predlagam drugo zdravico. Živela ženina!

Francis se je težko odločil za poroko s carico. Še težje se je premagoval zdaj, ko so mu povedali, da se Leoncie in Henry drugi dan poročita. In Leoncie je dobro videla, kako težko se bori Francis s svojo razdvojenostjo. Njegove muke so zbudile v njenem srcu tajno radost in triumfiral je videč, kako je izbral Francis prvo priliko, da odide iz sobe.

Pokazal je namreč svojim prijateljem brzojavko in izjavil, da je na kocki vse njegovo imetje. Dejal je, da mora poslati ekspresni odgovor in prosil Fernanda, naj preiskrbi jezdeca, ki bi nemudoma odnesel brzojavko na državno radio - postajo v San Antonio.

Odšel je iz sobe in Leoncie mu je sledila. Našla ga je v knjižnici. Francis je sedel za mizo in se za brzojavko sploh ni zmenil. Gledal je veliko Leoncino sliko, ki jo je našel na polici. Leoncie se ni mogla več premagovati. Nehote je zaihtela. Francis je skočil pokonci in še pravčasno prestopil Leoncijo, ki bi se bila sicer onesvestila. In predno sta se zavedla, kaj delata, so se njune ustnice strnile v strasten poljub.

Leoncie se mu je izvila iz rok in ga prestrašeno pogledala.

— Francis, treba je napraviti konec! — je vzkliknila.

In ne samo to — tudi moje poroke se ne smete udeležiti. Če ostanete tu, ne bom odgovarjala za svoja dejanja. Danes odpluje parnik iz San Antonia v Colon. Do New Orleansa lahko potujete s parnikom izvozne družbe, od New Orleansa do New Yorka pa z vlakom. Ljubim vas... Saj sami veste, da vas res ljubim.

— S carico še nisva poročena, — ji je prigovarjal Francis ves iz sebe. — Tisti poganski poročni obred pred oltarjem sonca ne more veljati za poroko. S carico sva si povsem tuja. Leoncie, verjemite mi, da še ni prepozno.

— Saj ste bili doslej zadovoljni s poganskim poročnim obredom, — je spregovorila Leoncie jezno. — Nikar se ne bojte, držal bo tudi do New Yorka ali vsaj do Colona.

— Carica se noče drugič poročiti po naših obredih, — je dejal Francis. — Trdi namreč, da so poročile tako vse ženske njenega rodu in da ceremonija pred oltarjem sonca popolnoma zadostuje za zvezo med moškim in žensko.

Leoncie je skomignila z rameni in na obrazu se ji je ponalo, da je njen sklep neomajen.

— Zadostuje ali ne zadostuje, — je ugovarjala, — toda vi morate nocoj odpotovati, — vidva oba. Sicer zblaznim. Opozarjam vas, da se v vaši prisotnosti ne morem več premagovati. Vem, prav dobro vem, da vam ne bom mogla pogledati v oči, ko bom stala s Henryjem pred oltarjem in ko bom poročena. Ah, prosim vas, nikar me ne razumite napačno. Ljubim Henryja, toda ne tako, ne tako kakor ljubim vas. Sram me je priznati, da ljubim Henryja samo tako, kakor ljubite vi carico. Vas pa ljubim tako, kakor bi morala ljubiti Henryja, kakor bi vi morali ljubiti carico in kakor ljubite mene. Da, da, vem, da me ljubite z vso sfilo svojega mladeniškega srca!

Prijela ga je za roko in jo pritisnila na svoje srce.

— Tako, to je zadnji moj pozdrav! Zdaj pa pojdit!

Toda Francis jo je znova objel in ni se mogla izogniti poljubu. Znova se mu je izvila iz rok. Skočila je k vratom. Francis je povesil glavo. Vzel je njeno sliko in se udal v svojo usodo.

— Sliko vzamem za spomin, — je dejal.

— Ne, ne smete, — mu je branila na videz in se vsa srečna nasmehnila. — Sicer vas pa poznam in vem, da me ne boste ubogali. Pa jo vzemite! — je dejala in odšla iz knjižnice.

Yi Poon je moral izpolniti še naročilo, za katero mu je plačal Torres vnaprej sto zlatih dolarjev.

Drugo jutro, nekaj ur potem, ko sta Francis in carica odpotovala iz San Antonia v Colon, je prispel Kitajec v Solanovo naselbino. Enrico je sedel pred hišo in kadil cigaro. Bil je zelo zadovoljen s seboj in z vsem svetom. Yi Poon je spoznal že od daleč in ker je bil izredno dobre volje, ga je prijazno povabil k sebi. Predno sta se začela pogovarjati, je poslal Leoncijo očca Alesandra po pet sto zlatih dolarjev, ki jih je bil prejšnji dan obljubil Kitajcu. Yi Poon, čigar poklic je bil prodajanje tajnosti, je rade volje privolil v ponovno prodajo svoje skrivnosti. Vendar je pa ostal zvest Torresovim navodilom in ni hotel izdati tajnosti drugače, kakor v prisotnosti Henryja in Leoncie.

— Moja ima tajna, ki ni navadna tajna, — se je opravičeval Yi Poon in odvil po prihod mladih zaročencev zavoj z dokumenti. — Naj pogleda senorita Leoncie dokumenti prva. Naj pogleda senor ženin dokumente prvi. Potem lahko

pogledajo vsi.

— Pa naj bo, saj sta mlada dva najbolj zainteresirana na tem odkritju, — je pritrdil Enrico, dasi se mu je poznalo na obrazu, da je razburjen. Prigovarjal je hčerki in Henryju, naj se hitro seznani z dokumenti.

Skušal se je premagati, pa se je vendar neprestano oziral na Leoncio in Henryja. Ves presenečen je opazil, kako je Leoncie vrgla proč dokument, ki sta ga s Henryjem malo prej prečitala. Takoj nato je navdušeno objela in poljubila mladeniča, kakor da se ni nič zgodilo. Enrico je videl, kako je Henry odskočil in vzkliknil ves iz sebe:

— Bože moj! Leoncie! Sedaj je vsega konec! Nikoli ne moreva postati mož in žena!

— Kaj? — se je začudil Enrico. — Zdaj, ko je za poroko že vse pripravljeno? Kaj hočete reči, sire? To je razražljeno! Morate se poročiti in sicer še danes se poročite!

Henry je bil tako presenečen, da ni mogel odgovoriti. Proseče se je ozrl na Leoncio, češ, naj ona pojasni Enricu, kaj se je zgodilo.

— To bi bilo proti božjim in človeškim postavam. Brat se vendar ne sme poročiti sestro. Zdaj šele razumem, zakaj je bila moja ljubezen tako čudna. Henry je moj brat. Brat in sestra sva, če govoriti dokumenti resnico.

In tako se je Yi Poon prepričal, da lahko Torresu sporoči, da Henryjeve poroke z Leoncijo sploh ne bo.

XXIV.

Francis in carica sta se vkrčala na parnik United Fruit Company in odpotovala nemudoma v New York. V New Orleansu sta izstopila in se odpeljala dalje z vlakom. V New Yorku ju je sprejel Bascom. Sedli so v Francisov avtomobil in se odpeljali v razkošno palačo R. H. M., ki jo je zgradil Francisov oče na Riverside Drive.

Vlak je drvel proti New Yorku s čudovito brzino in zato carica med vožnjo ni kdove kaj videla. Če bi bila nižje bitje, bi se te veličastne in čudovite civilizacije ustrašila. Tako jo je pa sprejela s kraljevsko nedoslednostjo kot dar svojega soproga. Zakaj on, ki mu je služilo toliko sužnjev, je bil v njenih očeh pravi kralj. Mar ni opazila njegove kraljevske moči že na parniku in v vlaku? In tudi v dvorcu se ni prav nič čudila, videč množico služabnikov, ki so spoštljivo pozdravljali svojega gospodarja. Šofer je

čistino in likamo vsako vrstne obleke

Pridemo iskat
ROGEL DRY CLEANING
6526 St. Clair Ave.

AUGUST KOLLANDER
6419 St. Clair Ave.
v Slovenskem Narodnem Domu
PRODAJA parobrodne listke za vse prekomorske parnike;
POŠILJA denar v staro domovino točno, po dnevnih cenah;
OPRAVLJA notarske posle.
Kollander ima v zalogi tudi jugoslovanske znamke

LOUIS OBLAK
TRGOVINA S POHISTVOM
Pohistvo in vse potrebšnine za dom.
6303 GLASS AVE.
HENDERSON 2978

ZDRAVO, IZVRSTNO DOMAČE VINO
po zmernih cenah dobite vsak čas pri
JERNEJ KNAUS
1052 E. 62nd ST.

odprl vrata avtomobila. Drugi služabniki so odnesli v palačo ročno prtljago. Francis se ni ničesar dotaknil. Samo carici je pomolil roko in ji pomagal izstopiti. Celo Bascom — mož, ki se ji ni zdel sluga, je bil v Francisovi službi. Opazila je namreč, da mu je Francis nekaj naročil, nakar se je takoj odpeljal z njegovim avtomobilom.

Bila je carica peščici divjakov v samotni dolini Izgubljenih duš. Tu, v tej mogočni deželi carjev, je vladal njen mož nad vsemi carji. Vse to je bilo nepričakovano in carica je bila ponosna, da je ostalo njeno dostojanstvo po poroki s Francisom neokrnjeno.

(Dalje prihodnjič.)

Kadar obiščete jezersko razstavo, ne pozabite se ustaviti v gostilni "Ljubljana."

Mary Weston, angleška atletka, je fotografirana na levo, na desno pa potem, ko je po mali operaciji postala moški in si nadela ime Mark Weston. Pred par meseci se je Mark poročil in vzel za ženo svojo prijateljico od mladih let.

Marie Astor, filmska igralka in njen ločeni mož, dr. Franklyn Thorpe, sta se dolgo pričkala pred sodnijo, kdo bo imel njiju 4 letno hčerko, Marilyn. Sodišču je odločilo, da sta oba varuha otroka. Vse tri vidite na sliki. Umazano perilo, ki se je pralo na sodišču, je bilo nenadno prekinjeno, ko so prihajale na dan precej čedne stvarce.

WASHES CLOTHES FASTER, WHITER, WITH LESS WEAR!

Brand New
60th Anniversary
EASY WASHER

Good news for you—in EASY'S "60th Birthday" Models—a new washing action that washes ALL the clothes ALL the time—gives you full 3 Zone washing action for the first time under \$100... New wringer actions at new low prices... New quiet gear drive...

Plaćate samo
\$49.95
Drugi model
\$159.95

VPRAŠAJTE NAS ZA EN TEDEN DEMONSTRACIJE ZASTONJ

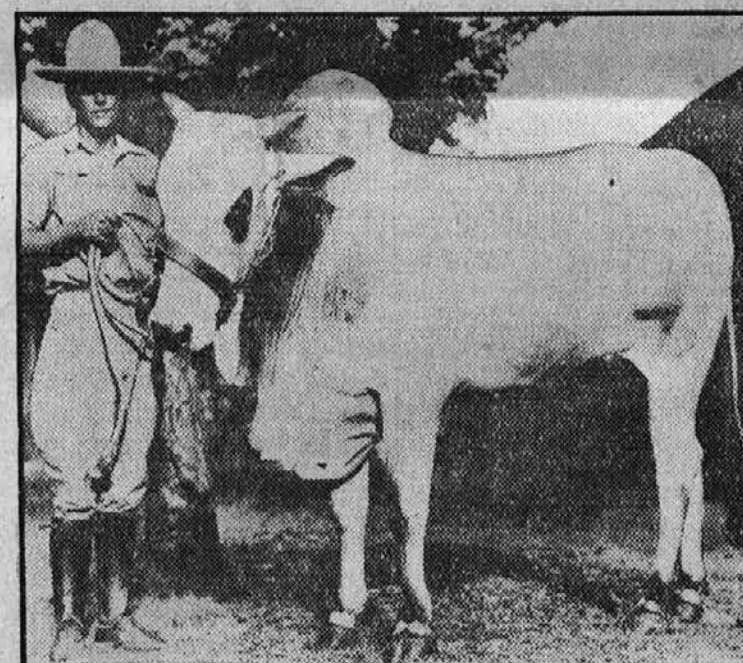
Mi popravljamo pralne stroje vseh izdelkov, dalje vse električne predmete in radije. Postrežba in deli po zmerni ceni. Radio tubi vseh izdelkov.

KREMZAR & RENKO
RADIO & APPLIANCE CO.

6518 St. Clair Ave.

ODPRTO ZVEČER DO DEVETIH

Carl Kremzar in Frank Renko, lastnika

Ker v Zed. državah vsako leto toliko goveje živine pogine radi pomanjkanja vode, so farmarji začeli resno misliti, da dobijo iz Južne Amerike nove vrste govedo, imenovana zebu, ki se je v Braziliji in drugod izkazalo, da lažje prestaja žejo kot druge vrste govedo. Na sliki vidite eno takih goved.

